

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Αθήνα, 18 Σεπτεμβρίου 2014

Ερώτηση

Προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων

Θέμα: Έξωση των μαθημάτων του Ελεύθερου και του Γραμμικού Σχεδίου από το Νέο Λύκειο και συνολική υποβάθμιση της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης.

Τα μαθήματα Ελεύθερο Σχέδιο και Γραμμικό Σχέδιο αποτελούν βάση και προϋπόθεση εισαγωγής σε ένα ευρύ φάσμα Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας (Τμήματα Πανεπιστημίων, Σχολές Καλών Τεχνών, ΤΕΙ Καλλιτεχνικών Σπουδών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Σχολές Αρχιτεκτονικής κ. ά.), καθώς προαπαιτείται η εξέτασή τους σε πανελλήνιο επίπεδο ως «ειδικά μαθήματα» ή σε επίπεδο σχολής για τις Σχολές Καλών Τεχνών. Ωστόσο, ο ν. 4186/2013 για την «αναδιάρθρωση» της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δεν προβλέπει τη συνέχιση της διδασκαλίας – ως ίσχυε - των μαθημάτων αυτών ως μαθήματα επιλογής στη Β΄ Λυκείου, ούτε τη διατήρηση του μαθήματος επιλογής του Αρχιτεκτονικού Σχεδίου ή την πρόβλεψη για διδασκαλία Ελεύθερου και Γραμμικού Σχεδίου στην Γ΄ Λυκείου.

Κατόπιν των προαναφερθέντων, η μη διδασκαλία των εν λόγω μαθημάτων στο Λύκειο σημαίνει υποχρεωτική προσφυγή και εξώθηση των μαθητών εκείνων που προσβλέπουν σε καλλιτεχνικές σπουδές, στα φροντιστήρια και στα «ιδιαιτέρα».

Συνολικότερα, η καλλιτεχνική εκπαίδευση δέχτηκε ισχυρό πλήγμα από την «αναδιάρθρωση» του ν. 4186/2013, καθώς εξοβελίζονται ολόκληροι καλλιτεχνικοί τομείς και μαθήματα. Ήδη, δυνάμει του ν. 4172/2013, στα ΕΠΑΛ και συνολικά στην Τεχνικοεπαγγελματική Εκπαίδευση, καταργήθηκε ο Τομέας Εφαρμοσμένων Τεχνών, με τις γνωστές συνέπειες στην εργασιακή πραγματικότητα των εκπαιδευτικών και την εκπαιδευτική σταδιοδρομία των μαθητών των αντίστοιχων ειδικοτήτων.

Στην Α΄ τάξη του Νέου Γενικού Λυκείου την ύστατη στιγμή διατηρήθηκε το μάθημα επιλογής Καλλιτεχνική Παιδεία, στο οποίο οι μαθητές διδάσκονται – σε θεωρητική βάση, σύμφωνα με τις υπουργικές οδηγίες της περασμένης χρονιάς - είτε Εικαστικά, είτε Μουσική, είτε Στοιχεία Θεατρολογίας, ανάλογα με το ποια ειδικότητα εκπαιδευτικού βρίσκεται εύκαιρη και διαθέσιμη στο κάθε σχολείο, ενώ αν δεν υπάρχουν εκπαιδευτικοί ειδικοτήτων, το πρόβλημα λύνεται με την ανάθεση των Στοιχείων Θεατρολογίας σε Φιλολόγο.

Εξάλλου, διαχρονική είναι η απαξίωση των Μουσικών και Καλλιτεχνικών Σχολείων της χώρας, λόγω της δραματικής μείωσης των λειτουργικών δαπανών των συγκεκριμένων σχολείων, καθώς κάθε χρονιά παρουσιάζονται τεράστιες ελλείψεις σε διδακτικό προσωπικό, ιδιαίτερα στις ειδικότητες των μουσικών και καλλιτεχνικών μαθημάτων, όπως ελλείψεις παρουσιάζονται και στη διανομή των βιβλίων στους μαθητές. Η έλλειψη μέριμνας εκ μέρους της μνημονιακής διαχείρισης για την εύρυθμη λειτουργία των σημαντικών αυτών εκπαιδευτικών δομών αποτυπώνεται στο γεγονός ότι αδυνατεί να λύσει το πολύ κρίσιμο πρόβλημα της μετακίνησης των μαθητών από και προς τα σχολεία αυτά και της σίτισης των μαθητών, καθώς κατά κανόνα οι μαθητές χρειάζεται να διανύσουν μεγάλες αποστάσεις για να φτάσουν σε αυτά και η λειτουργία τους είναι σε ολόημερη βάση. Αποτέλεσμα είναι το οικονομικό κόστος για μετακίνηση και σίτιση να μεταφέρεται στις οικογένειες των μαθητών,

με συνέπεια πολλοί εξ αυτών να εγκαταλείπουν τα συγκεκριμένα σχολεία, τα οποία με τα σημερινά δεδομένα οδηγούνται με μαθηματική ακρίβεια στο κλείσιμο.

Για πολλά από τα παραπάνω ζητήματα και κυρίως για το γεγονός της έξωσης των πανελληνίως εξεταζόμενων μαθημάτων του Ελεύθερου και του Γραμμικού Σχεδίου, η Ένωση Εκπαιδευτικών Εικαστικών Μαθημάτων ζήτησε συνάντηση με την ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων στις 24/06/2014. Έγινε δεκτή από τον κ. Υπουργό στις 21/08/2014 και στη συνάντηση, σύμφωνα με την Ένωση, ο κ. Υπουργός δεσμεύτηκε ότι θα ισχύσει και φέτος για τα μαθήματα αυτά, ό,τι ίσχυε και κατά τη σχολική χρονιά που πέρασε. Ότι συνεπώς τα μαθήματα αυτά δεν θα βγουν «εκτός σχολικού προγράμματος» (όχι τουλάχιστον από φέτος, όπως δηλαδή προέβλεπαν οι σχετικές ρυθμίσεις του νόμου για την «αναδιάρθρωση» κλπ). Ο κ. Υπουργός δεν έχει μέχρι σήμερα διαψεύσει ότι έχει προβεί στην παραπάνω δέσμευση. Υποσχέθηκε συνάντηση της Ένωσης με τον κ. Υφυπουργό στις 25/08/2014, η οποία δεν έχει πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα.

Η σχολική χρονιά ξεκίνησε και στα σχολεία καταρτίζονται τα ωρολόγια προγράμματα σύμφωνα με ό,τι ορίζεται από το ν.4186/2013. Δηλαδή, χωρίς το Ελεύθερο και το Γραμμικό Σχέδιο, αντίθετα από ό,τι διατυπώθηκε στις υπουργικές δεσμεύσεις. Μέχρι σήμερα, 18/09/2014, ο κ. Υπουργός δεν έχει ξεκαθαρίσει τη θέση του και τους λόγους που δεν υλοποιεί τις δεσμεύσεις του.

Οι πολιτικές του Υπουργείου Παιδείας την εποχή της μνημονιακής, νεοφιλελεύθερης «αναδιάρθρωσης» της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας, αντιμετωπίζουν εκπαιδευτικούς και μαθητές ως αριθμούς και καταρτίζουν τα «αναδιαρθρωμένα» αναλυτικά προγράμματα των σχολείων σύμφωνα με τους υπολογισμούς των δεδομένων της δημοσιονομικής προσαρμογής. Με τις πρακτικές αυτές αποδεικνύουν ότι δε λαμβάνουν καθόλου υπόψη το γεγονός ότι, από παιδαγωγική άποψη, είναι κοινά αποδεκτό ότι η διδασκαλία της Τέχνης οφείλει να αποτελεί αναπόσπαστο και ουσιαστικό συστατικό στοιχείο της Γενικής Παιδείας.

Σύμφωνα με την Ένωση Εκπαιδευτικών Εικαστικών Μαθημάτων, η τέχνη λειτουργεί αυτεξούσια αλλά και ενοποιητικά για ποικίλα γνωστικά αντικείμενα στο επίπεδο της γενικής διδασκαλίας της, ταυτόχρονα υποβοηθά αποφασιστικά αλλά και προϋποθέτει την εξειδίκευση και την τεχνική κατάρτιση σε πολλά επίσης επιμέρους γνωστικά αντικείμενα.

Τα αντικείμενα της καλλιτεχνικής παιδείας βοηθούν το παιδί να κατανοεί το κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον και να δρα για τη βελτίωσή του, καθώς συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στην καλλιέργεια τόσο ψυχοκινητικών, όσο και κοινωνικών δεξιοτήτων, όπως και στην κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών, λόγω του ότι προσφέρονται για διδασκαλία σε ομαδοσυνεργατική βάση. Δεν αμφιβάλλει κανείς ότι τόσο η γνωσιολογική, όσο και η καλλιτεχνική καλλιέργεια του ανθρώπου είναι και τα δυο απαραίτητα στοιχεία διαμόρφωσης μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας. Και η καλλιέργεια των νέων ανθρώπων συντελείται σε πολύ μεγάλο βαθμό στο σχολείο, μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες όπου η σχολική διαρροή αποτελεί μια θλιβερή πραγματικότητα και η ενδοσχολική βία μαστίζει την καθημερινότητα των σχολικών μονάδων, **η καλλιτεχνική παιδεία δεν είναι πολυτέλεια αλλά ανάγκη**, καθώς όλοι οι παράγοντες της εκπαιδευτικής κοινότητας συνομολογούν ότι μπορεί να λειτουργήσει αντισταθμιστικά στο φαινόμενο της σχολικής άρνησης, που παρατηρείται σε ολοένα και περισσότερους μαθητές, σαν αποτέλεσμα ενός μη ελκυστικού σχολείου και εκπαιδευτικού συστήματος. Η έξωση της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης από το σχολείο θα αποτελέσει άλλο ένα επικίνδυνο βήμα προς τον κοινωνικό κανιβαλισμό.

Επειδή Είναι ανακόλουθο και παράλογο, να εξετάζονται μαθητές προκειμένου να εισαχθούν σε σειρά Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, σε μαθήματα που δεν διδάχθηκαν καθόλου στο Λύκειο.

Επειδή για την πλήρη επανένταξη των μαθημάτων Ελεύθερο Σχέδιο και Γραμμικό Σχέδιο ως μαθήματα επιλογής στις Β' και Γ' τάξεις του Λυκείου έχουν συγκεντρωθεί μέχρι σήμερα 5227 διαδικτυακές και πάνω από 3000 χειρόγραφες υπογραφές.

Επειδή η υπόθεση της έξωσης των μαθημάτων του Ελεύθερου Σχεδίου και Γραμμικού Σχεδίου έχει ήδη ευαισθητοποιεί ευρύτερους κύκλους και απασχολεί αρκετούς συλλόγους γονέων και κηδεμόνων.

Επειδή η σχολική χρονιά έχει ήδη ξεκινήσει χωρίς η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας να έχει ξεκαθαρίσει τη θέση της αναφορικά με το παραπάνω ζήτημα.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Προτίθεται να επαναφέρει, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις του, τα μαθήματα επιλογής Ελεύθερο Σχέδιο και Γραμμικό Σχέδιο στο αναλυτικό πρόγραμμα της Β΄ τάξης του Γενικού Λυκείου, όπως ίσχυε πριν από την εφαρμογή του ν.4186/2013;
2. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί ώστε τα μαθήματα Ελεύθερο Σχέδιο και Γραμμικό Σχέδιο να ενταχθούν μόνιμα στο αναλυτικό πρόγραμμα των Β΄ και Γ΄ τάξεων του Γενικού Λυκείου, δεδομένου ότι εξετάζονται σε πανελλήνιο επίπεδο ως «ειδικά» μαθήματα για την εισαγωγή σε Σχολές και Τμήματα της Ανώτατης Εκπαίδευσης;
3. Σε ποιες συγκεκριμένες ενέργειες προτίθεται να προβεί για την αναβάθμιση της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Έφη Γεωργοπούλου

Τάσος Κουράκης

Γιάννης Αμανατίδης

Γιώργος Πάντζας

Τζένη Βαμβακά

Μάνια Παπαδημητρίου

Μαρία Κανελλοπούλου

Άννα Χατζησοφιά

Ελένη Αυλωνίτου

Μιχάλης Κριτσωτάκης

Λίτσα Αμμανατίδου-Πασχαλίδου

Κωστής Δερμιτζάκης

Μαρία Διακάκη

Κατερίνα Ιγγλέζη

Χαρά Καφαντάρη
Φωτεινή Κούβελα
Αλέξανδρος Μεικόπουλος
Νίκος Μιχαλάκης
Ιωάννης Μιχελογιαννάκης
Θανάσης Πετράκος
Ιωάννης Σταθάς
Αφροδίτη Σταμπούλη
Δημήτρης Στρατούλης
Μαρία Τριανταφύλλου
Δέσποινα Χαραλαμπίδου